

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4:50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaie
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Balcanii.

Zilele din urmă au adus o importantă întorsătură în mersul războiului. Trupele aliate ale puterilor centrale, după o efortare îndârjită, au reușit să treacă Dunărea, Sava și Drina prin mai multe locuri, mutând astfel centrul de gravitate în Balcani.

Alte evenimente grave, — dacă nu chiar decizitoare —, pentru soarta războiului, se desfășoară în Balcani ce ajung acum și centrul operațiilor militare și diplomatice. Belgradul a căzut din nou, trupele aliate operează deja spre sud dela vechea capitală sârbească.

În aceeași vreme acțiunea diplomatică încă a obținut în statele balcanice, rezultate foarte importante.

Bulgaria, după ce a căzut de acord cu Turcia, a ordonat mobilizarea, iar la ultimul, ce i-l-a dat Rusia, a răspuns negativ. Ambasadorii ententei au și părăsit Sofia, declarându-se acum Bulgaria pe față, și fără nici o restricțiune pentru puterile centrale.

În Grecia Venizelos a căzut dela putere, deși în ședința din urmă a camerei grecești, întrunise majoritate deplină.

La Salonic se debarcă întruna număratoase trupe de a ententei, violând astfel neutralitatea Greciei, pentru care fapt guvernul elin a și protestat. De altă parte Grecia a declarat, că dacă Bulgaria va ataca pe Sârbi, atunci în urma pactului ce-l are cu Sârbii, va interveni și ea cu armele, în favorul Sârbiei.

În aceasta încăerare generală, ce poate izbucni în tot momentul, singur România e hotărâtă ași păstra până în sfârșit neutralitatea armatei, fortificându-și granițele.

Schinteia acestui cumplit războiu universal a izbucnit pentru

prima oră în Balcani. După un an și jumătate dela izbucnirea războiului, schinteia aceasta demonică se reîntoarce la locul de unde a pornit: în Balcani.

Nu este exclus, că aici se vor desfășura cele mai importante evenimente, dacă nu chiar *decisive*. Centrul acestor forțări uriașe este: Constantinopolul.

Reușind puterile centrale să rupă frontul sârbesc și să se împreune cu Constantinopolul prin Bulgaria vor asigura pentru totdeauna soarta Dardanelor, având eșire liberă până la Bagdad și Suez.

Ententa, înțelegând cât de periculoasă ar fi pentru ea această lovitură, va opune probabil, efortări uriașe, pentru a zădărnici planul de luptă al puterilor centrale.

Evenimentele ce se vor desfășura în peninsula balcanică vor fi de o însemnătate decizătoare asupra sortii războiului.

Ioan M. Moldovanu.

(1833—1915.)

— Notițe biografice. —

De Dr. Ioan Rațiu.

(Continuare.)

Ca și la catedră, ca și membru în comisiunea scolastică, același om vrednic, înțelept și harnic s'a adevărit și mai târziu la oricare slujbă l'a chemat arhiereul și consistorul său.

Nicăiri nu s'a îmbulzit, dar orice lucru i-s'a dat, l-a împlinit cu aceea exactitate și adâncă pricepere, cu care s'au obicinuit semenii și mai marii săi să aștepte dela el, cu mai multă încredere și îndreptățire ca dela alții.

În curând preotul simplu în înfățișare, dar mare la minte, și oțelit la muncă, câștigă o deosebită autoritate, ce creștea tot mai mult și-l înălța în ochii tuturor, iar la

1868 îi face intrare în Sinodul electoral, ca „deputat al corpului profesoresc”, cu alt tovarăș de frunte, Nicolae Solomon, azi protopopul emerit al Ludoșului-de-Murăș, din bunătatea căruia am putut afla multe trăsuri întresante din trecutul marelui său prietin.

La acest sinod celebru, care îmbiă prilej clerului românesc unit din largul Arhidiecezei și din cele două dieceze sufragane a Lugojului și a Gherlei, să-l cunoască mai de aproape, în persoană, pe distinsul preot, și eminentul profesor, și să-i audă cuvântul înțelept, cumpănit și rezolut, despre care-i merse vestea, — I. M. Moldovanu veniă cu mari nădejdi, cari însă nu s'au împlinit.

Toți cei curați la inimă, rămași din vremile istorice, așteptau cu neastâmpăr momentul măreț, când deputații clerului uniți în sentimente și cugete, în sinodul acesta își vor deprinde un drept vechiu — care chiar acum eră să se răpească bisericii române — și vor săvârși un act constituțional bisericesc de cea mai mare însemnătate în urmările sale, și pentru cler și pentru națiune. Și mai pe sus de toate, așteptau cu drept cuvânt acest sinod, ca în scaunul de mitropolit să înalțe un bărbat distins și demn urmaș al fericitului mitropolit Alexandru Șterca Șuluț († la 7 Sept. 1867), la care așa de mult ținea generația bătrână pentru dragostea lui de neam, pentru luptele sale naționale, și-l venera și după moarte pentru grandioasa lui fundație culturală, pe vremuri unica în felul ei și ca destinație.

Cu cei mulți și buni, I. M. Moldovanu credea și el tare, că „bărbatul doririlor” între toți candidații la mitropolie este Timoteiu Cipariu, care pe temeiul renumelui său în știință, se părea candidatul tuturor Românilor.

Din principiu el n'a putut fi pentru altul, și n'a putut să aibă alt credeu, decât acela cuprins în „condițiunile de alegere“¹⁾, ce a pus Sinodul fitorului mitropolit, — convins fiind, că „dela esecutarea concluzelor acestui Sinod e condiționată creșterea și prosperarea bisericii noastre“²⁾.

Dar I. M. Molđovanu trecuse de astădată prin mari desamăgiri. Procedura ilegală a comisariatului civil Alexandru Bohetielu, care usurpă dreptul de conducere în sinod; corțesirile nerușinate, cari nu considerau nici sfințenia locului, nici însemnătatea actului; lipsa de solidaritate și împrăștierea voturilor, ca fărina orbului; neîncrederea și discordia alegătorilor arătată în toată goliciunea; ținuta rezervată a gherlanilor, cari — precum zice corespondentul „Gazetei“ — „se distinseră prin tăcere, frică, ascundere și purtare respingătoare“³⁾; în sfârșit pierderea luptei, deprimarea arhidiecesanilor învinși, și alte multe momente din acest sinod erau o adevărată tortură sufletească pentru el, care fără îndoială cu alte iluzii, cu alte nădejdi primise din încredințarea profesorilor misiunea, să-i reprezinte.

În calitate de „protonotar general“ al sinodului⁴⁾ el putea să le

¹⁾ Cf. *Acte sinodali*, tom. I. pag. 34.

²⁾ Tot acolo, pag. 192.

³⁾ Cf. *Gaz. Trans.* Nr. 60 din 1868.

⁴⁾ *Acte sinodali*, tom. I. pag. 20.

vadă toate; putea fi martorul multor patimi și slăbiciuni omenesti, cari s'au deslănțuit cu acest prilej și i-au umplut sufletul cu amărăciune.

Cunoscătorul adânc al sinoadelor vechi și al drepturilor bisericii românești care prețuia mai mult libertatea constituțională a bisericii decât oricare alte favoruri, ce atârnă dela arbitriu, și care în preseara alegerii rugă frățește pe gherlani „să cruțe cât se va putea arhidieceza de neplăceri“¹⁾, trebuia să audă în plenul sinodului, în chip oficios și din gura unui Român, căpitan suprem al districtului Năsăud, că *dreptul de alegere s'a luat sub absolutism, când s'a restaurat mitropolia*²⁾.

Partizantul fervent al lui Cipariu, văzù căderea lui prin „măiestria“ acelora, cari se mândreau să-l numiască „părintele literaturii române“.

Preotului păcii, care mai înainte cu câteva zile mai visă de o grandioasă manifestare a clerului român, adunat la Roma mică, i-a fost dat să asiste cu mâhnire la o ruptură, la un conflict sguđuitor, în care — cum zice el — „învingătorii și învinșii purtau într'un tip semnele amărăciunii“; căci „conștiința le

¹⁾ Vezi *Corespondența din Gaz. Trans.* Nr. 60 din 1868.

²⁾ Vezi *corespondența sa din Gazeta Trans.* Nr. 62 din 1868.

spuneă, că lupta a fost între frați și timp mult se va recere spre vindecarea rupturii“¹⁾.

(Va urma.)

Cât a semnat Majestatea Sa pentru împrumutul de războiu.

— Direcțiunea bunurilor familiei regale, din mandat prea înalt, a semnat, pentru noul împrumut de războiu al Ungariei zece milioane, cu șase procente, tot atâtea și pentru Austria cu cinci și jumătate procente.

Dispoziții militare în România. — Agenția „Reuter“ anunță, că la frontierele României decurg mari pregătiri militare.

Nouii demersuri ale ententei în Grecia. — Din Atena se comunică: Primministrul Greciei, Zaimis, în calitate de ministru de interne a declarat ambaradorilor statelor Impătritei Înțelegeri din Atena, că Grecia și pe mai departe va observa o neutralitate strictă. Ambasadorii ententei la Atena, după un consiliu scurt au predat primministrului Zaimis următoarea notă: Ententa nu i-a la cunoștință, că Grecia își va putea menține neutralitatea decisa de guvernul ei. Fac declarații privitor la debarcarea trupelor în portul dela Salonic. Declară, că ententa va suporta spesele reclamate cu debarcarea și transportarea trupelor. Garantează, că uzarea peste liniile ferate grecești și pe mai departe neconturbată, va rămânea în dreptul Greciei.

Concentrări de trupe bulgare în valea Strumica. — „Daily Telegraph“ anunță din Salonic: Debarcarea de trupe anglo-franceze în portul dela Salonic a decurs toată ziua de 9 Octombrie. Bulgaria a concentrat trupe în valea Strumica, de unde ușor vor fi transportate pe linia Salonic—Niș.

¹⁾ Cf. *Gaz. Trans.* loc. cit.

FOIȚA.

Eroismul regimentului 33.

(Fine.)

Ofițerii batalionului au dat cea mai strălucită pildă de eroism. Dintre ei mai mulți sunt propuși pentru distincții înalte.

Și eroii anonimi! Zalele lanțului de bătaie sunt soldații de rând și subofițerii. Unde este acel epitet de laudă, care măcar numai aproximativ ar putea să caracterizeze pe acești bravi români? Eroii sunt, bărbați sunt, credincioși patrioți, sunt ei toți! Tăceni ei rabdă atacul sălbatic al oamenilor și al elementelor. Când hora sfredelește trupul, când furtuna prăvale stânci de piscuri, ei cu dinții încheștați stau în linia de foc pe piatra umedă și rece și ascuțită. Lângă el o stâncă îl face lat pe camaradul său, colo un granat smulge capul prietenului, ici șrapnelul scoate mașele tovarășului, colo pe lespede de piatră tremură încă, creerii sburați din capul vecinului său și el eroul fără nume, un pas nu dă îndărăt, el persistă până la moarte. Ce superlativ al eroismului și al jertfei de sine! Ce suflet puternic sălășluiește în acești oameni primitivi! Înaintea

lor e marea idee: patria, — și ei se luptă rabdă, se trudesc, sufer. Cuvânt de nemulțumire buzele lor nu rostesc. Dacă sunt înlocuiți în linia de foc și pot să se retragă în pozițiunile de rezervă câteva sute de metri în dosul frontului, odihna lor de 2—3 zile ei o folosesc, ca din depărtări de 1/2, de zi să care pe umeri în vârful stâncilor supraomenești stâlpi grei, ca să-și zidească locuinți pentru iarnă. Și toate acestea le fac voioși și glumind.

Numai atunci li-se întunecă pe un moment fața, când cineva le aduce aminte de țara lor, de satul lor. Cu sufletul lor simplu și cu inima lor împietrită ei simțesc că Aradul și comitatul Aradului se poartă ingrât față de dânzii și faptul acesta li umple de amară durere pe acești feciori, cari se jertfesc pentru patrie și zilnic își primejdiesc viața pentru siguranța și fericirea celor de acasă. Triat dar adevărat: Aradul și comitatul Aradului și-a uitat cu desăvârșire de batalionul IV, consideră de mașteri pe fiii săi, cari se luptă pe frontul italian. Dela izbucnirea războiului eroii aceștia nu au primit nici un semn de considerație din partea orașului și comitatului lor. Aproape de noi sunt timișoreni și feciori din Cașovia, aceștia tot des au ocaziunea să se convingă de iubirea celor de acasă, căci mereu primesc darurile lor. Ostații noștri — cari bine-

nteles află de cele petrecute în vecinătatea lor — cu atât mai mult simțesc soarta lor mășteră. Orașele Graz și Laibach au trimis mai des soldaților noștri cadouri, cu toate că n'au nimic de a face cu dânzii. Numai ai lor nu-și aduc aminte de dânzii. Și cât de puțin ar trebui pentru de a le face bucurie acestor eroi fără seamăn. Puțin tutun, o pipă ieftină, un colac de acasă și bucuria-i gata.

Nimeni nu se plânge. Uitarea li mănnește pe luptătorii noștri, dar nu-i descurajează. Ei sunt veseli, căci conducerea armatei i-a așezat la locul cel mai primejdios unde se cere soldați de elită, căci și dușmanii aici își concentrează trupele sale de forță. Ei sunt mândri, că comanda superioră mereu li laudă în ordinele lor. După lupta din 14 August comanda brigădei a dat următorul ordin de zi:

În numele supremului serviciu exprim adâncă mea mulțumită și admirație pentru batalionul IV al regimentului 33, care în trei rânduri a respins cu bravură atacul energic al dușmanului și a dovedit ținută vitejească, persistentă și disprețuitoare de moarte în fața canonadei superioare a dușmanului efectuită cu tunuri de diferit calibru. — W. general-major.

Comanda de divizia și-a exprimat recunoștința în ordinea următor:

Grecia în neutralitate. — „Petit Journal“ primește din Atena următoarea știre: După informații primite din sursă semioficială, noul guvern, amăsurat voinței regelui e hotărât să păstreze cea mai strictă neutralitate. Regele a declarat că nu intenționează conflict armat nici cu Germania, nici cu Austro-Ungaria, nici cu Franța și aliatele ei.

În Anglia s'a introdus serviciul obligator de arme. — Consiliul ministerial a decis să se inarticuleze propunerea făcută de Loyd George, care dispune, ca toți cetățenii Angliei să fie obligați la serviciul de arme. Guvernele franceze și rusești au pretins dela guvernul englez, ca de urgență să înceapă o acțiune strategică mai intensivă. Motiunea ruso-franceză a fost citată în camera engleză de Sir Edward Grey. După lungi discuții s'a decis inarticularea serviciului de arme obligator pentru toți cetățenii. Pe baza noii legi c'a ordonat conscrierea oamenilor cari sunt de etatea 17—50 ani.

Războiul european.

Vineri seara, ne relatează comunicatul oficial a lui Höffer, trupele ungare de sub comanda generalului de infanterie Kövess au pătruns în partea nordică a Belgradului și cu asalt au ocupat citadela orașului. Pe reședința regelui Sârbiei sunt arborate drapelele aliaților. Bravele armate de sub conducerea generalului Kövess a căror eroism s'a scris pe paginile

Cu deosebită satisfacție am primit avizul, că batalionul IV al regimentului 33, care poartă numele împăratului Leopold II în 13 și 14 August în luptele purtate pe muntele..... s'a purtat admirabil, vrednic de tradițiile și istoria regimentului.

Foc pustiitor de granate în scurt timp a ucis 2 ofițeri și soldați ai batalionului, dar cu toate acestea nici un singur om nu s'a clatinat așa că 3 asalturi furtunoase ale dușmanului s'au prăbușit fără putere.

Viteazului batalion și ofițerilor lui încercați în luptă le exprim deplina mea recunoștință. — K. general de divizie.

Acestui batalion al IV-lea corpul nostru de armată îi zice batalionul de gardă și fiecare membru al batalionului își dă toată silința, ca batalionul să-și poată păstra acest nume de fală.

Dar să părăsim acum câmpul de luptă, împărăția ghetarilor și să ne întoarcem în vale, unde în depărtarea dorurilor străluce încă câmpiile suverzite. Drumul duce printr-o vale strânsă între stânci triste. Să ne oprim aci și să ne descoperim capetele. Treizeci de cruciulițe, treizeci de mormânturi. Mâni pioase le-au împodobit cu floriile Alpilor. Aici își dorm somnul de veci eroii căzuți ai luptelor victorioase. Când ghiulele sbârnaie deasupra lor și în vârful piscurilor răpăie puștile, cei treizeci se scoală din morminte și se luptă alături de tovarășii lor vieată și se șoptește, că aici: moarte da, regretare nu. Cele 40 cruci tale calea retragerii.

istoriei prin luptele date pe câmpiile Rusiei și la ocuparea fortăreței Ivanogorodului, vin acum și la catena de glorie își însirue noi salbe. Comanda supremă peste armatele aliate, cari au reluat ofensiva din Balcani e încredințată generalisimului Mackensen, care a câștigat luptele dela Lodz și Gorlice. Armatele se compun din două trupe, una are de comandant pe generalul Kövess, iar cealaltă pe generalul german Galwitz.

Rușii au atăcat în regiunea Ivanov și Volhinia fără succes. Spre nord de Kolki am obținut frumoase rezultate. Flancul stâng al trupelor de sub comanda lui Linsingen a cucerit teren spre nord de Pinsk. La Dünaburg trupele lui Hindenburg a ocupat cu asalt pozițiile inamicului pe o estenziune de 4 kilometri.

Pe frontul italian lupte marcante s'au dat pe platoul Vilgereuth, unde italienii au atăcat cu trupe noi. Atacul lor a fost respins.

În apus luptele decurg.

† Ioan M. Moldovanu.

— Voci de presă. —

Chinuit de o boală grea și îndelungată, dar care n'a putut să întunece o singură clipită luminile fulgerătoare ale sufletului său mare, părintele canonic-prepozit *Ioan M. Moldovanu*, moare în 20 Septemvrie curent, la vrâstă de 83 de ani.

Cu dânsul se pogoară în groapă unul dintre cei mai mari fii, pe cari i-a avut cândva biserica noastră, și unul dintre cei mai aleși bărbați ai neamului nostru românesc de ori unde. De aceea numele lui, care cuprinde un întreg program de viață românească și simbolizează la perfecție lupta îndârjită, pe care neamul său și biserica sa o dau pentru atingerea idealului dorit, va străluci deapărarea în cartea neamului nostru, iar în istoria bisericii noastre va forma una din cele mai glorioase pagini. Și aici și dincolo, datul morții sale se va însemna cu caractere de adâncă jale.

Crescut în atmosfera Blajului românesc din zilele atât de grele ale anilor dela mijlocul veacului trecut, și adâncind mai pe urmă, cu rara lui inteligență, sbuciumata istorie a ființei noastre românești de pe aceste plaiuri, păr. Moldovanu a știut să închiege curând în sufletul său, într-o desăvârșită armonie, idealul religios și național, căruia i-a rămas apoi credincios până în capăt, cu o statornicie de adevărat muncenic.

Ca preot al legii sale unite cu Roma, de pe altarele căreia s'a hrănit neîncetat cu pâinea vieții, a fost în totdeauna un zelos apostol al credinței sale și un fervent apărător al drepturilor, pe cari razimă edificiul bisericii noastre. Candidatul din 1893 la scaunul de mitropolit al provinciei noastre bisericesti, a îmbrăcat în decursul lungii sale

vieții cele mai feliurite slujbe în ierarhia noastră bisericească. Dela slujba umilă de catihet și profesor modest, până la înalta dignitate de prepozit al capitlului mitropolitan și aceea de vicar general, abia dacă este vre-o slujbă, care să nu se poată mândri cu numele lui. Și în toate slujbele ce le-a avut, a dovedit, că știe să-și facă datoria ca puțini alții. Dar nu numai atât. Afară de împlinirea strictă și acurată a datoriilor slujbei ce purta, păr. Moldovanu, încă de pe timpul când era tiner profesor, a găsit vreme și îndemn pentru a-se ocupa și de chestiunile mari și vitale ale bisericii noastre. Făcând parte dintre preoții din gremiu, de unde în mod firesc trebuie să pornească și să fie îndrumată toată mișcarea și viața bisericii noastre, ajunge curând în poziția de-a putea contribui cu sfatul său înțelept la consolidarea bisericii noastre, pentru care din 1879, când fu ales de canonic, devine una din cele mai puternice colonne. O dovedește aceasta întreaga activitatea lui de îndrumător de atunci încoace, dar mai presus de orice: o dovedește gestul de supremă înțelegere a situației, când, cătră sfârșitul vieții sale, prefacă întreaga avere sa de aproape un milion de coroane în „fundațiune culturală și de binefacere“ încredințându-o bisericii, pe care a servit-o cu atâta devotament.

Acest mare preot al bisericii noastre române unite, a fost însă în aceeași vreme și unul dintre cei mai buni români ai generației, în care a trăit. Interesul pururea viu, ce a purtat bisericii sale, n'a putut să îngrădească cercul preocupărilor spiritului său uriaș, care neadormit cerea nouă și nouă câmpuri de muncă în ogorul vieții noastre românești. Se poate spune, fără nici o exagerare, că de pe la anii 60 ai veacului trecut, o întreagă jumătate de veac și mai bine, nu a fost frământare românească mai de seamă, la care păr. Moldovanu — „Domul Moldovanu“, cum îi zicea toată lumea —, să nu fi avut partea sa de muncă. Chestiunile politice și administrative dela ordinea zilei tot așa ca și cele economice și literare sau de știință, cu un cuvânt tot ce privea cultura și înaintarea pe orice teren a neamului nostru, găsia în dânsul un fervent și zelos sprijinitor, cu vorba și cu fapta. Simția adânc acest preot român, că progres adevărat și real în cele religioase, suprema manifestare de cultură a unui neam, numai așa se poate, dacă acela va fi tare și consolidat în ceilalți rami ai culturii, și dacă — fiind vorbă de Românii din aceasta țară —, ței va fi eluptat în cadrele organizației politice existente drepturile politice necesare pentru existența și dezvoltarea sa. De aceea nu a voit să știe de trudă și osteneală, de aceea nu s'a retras dela nici o jertfă, de orice natură, oferindu-le toate, ca și mai pe urmă averea sa întreagă, pe altarul iubirii sale de neam.

Așa fiind, nu e nici o mirare, dacă toate instituțiile și societățile de cultura românească, începând dela măruntele societăți locale până la falnica și cea mai înaltă instituție a întregii Românii, care este Academia Română, îmbracă din prilejul morții părintelui Moldovanu haina cernită de jale. Și e numai firesc, dacă nime din ceice l-au cunoscut, nu-și va fi putut opri lacrima datorită adormitului în Domnul...

Am plâns și noi. Dar vederea icoanei sugestive — prinse în trăsături artistice de pictorul Fl. Domșa —, a chipului marelui mort, ce zace în sicriu, ne-a trezit în minte gândul, că nu trebuie să ne tânguim, ci mai curând să cercăm cu toții a prinde în sufletul nostru, cu trăsături de artist, icoana idealului, ce l-a călâzit pe el în viață, jurându-i credință.

De aceea nu mai plângem, și în loc să plecăm steagul deasupra mormântului său rece, mai bucuros îl ridicăm în fața lumii întregi, însemnând pe dânsul numele lui, un adevărat simbol al culturii creștine.

(Cultura Creștină.)

Redacția.

Noua numire de canonic din Oradea.

Rescriptul regesc, care întărește numirea în statul canonic al directorului preparandial din Oradea-mare Dr. George Miculaș, — înfăptuiește o alegere fericită și dătătoare de speranțe.

Noul canonic în toată viața lui a fost omul faptelor desinteresate pentru binele diecezei sale; i-au plăcut prea puțin vorbele fără miez, în schimb însă a lucrat din toate puterile sale pentru ridicarea nivelului aceluia institut, a cărui profesor a fost mai bine de 10 ani, iar în cursul acestui an directorul ei.

Născut în 1874 în Ciomocoz din comitatul Sătmarului, după sfârșirea studiilor teologice la Pesta, ocupă deosebite funcțiuni diecezane (arhivar, vicecomptabilul fundațiilor, prefectul Seminarului etc.). Prin 1903, pe baza frumoasei teze de decorat, în care explică limpede și cu vaste cunoștințe liturgia s. Ioan Chrisostom, — și a examenelor, e promovat doctor în s. Teologie. Principiile sănătoase, limpezi și bazate pe experiență și pregătiri serioase, — a pedagogiei le-a practicat cu deosebit succes în școala preparandială, a cărei profesor a fost numit în 1904. A practicat aceste principii pedagogice cu râvnă și pricepere, — și pe viitorii crescători ai poporului nostru românesc din dieceza Orăzii, pe pedagogi i-a învățat să facă și ei asemenea în școlile sătești, crescând corect mlădițele tinere, speranțele viitorului. Merit neprețuit și netăgăduit și-a câștigat nou numitul canonic prin deplina organizare a institutului pedagogic, în care el a avut partea leului; acest institut — credem, că nu comitem indiscreție, când o spunem — prin el a fost ridicat la un nivel, care însuși respect tuturor forurilor competente.

Ca director substituit sub fericitul Buteanu (în timpul slăbiciunii acestuia), apoi ca director actual a condus cu multă pricepere, cu tact deosebit de fin și cu zel desinteresat institutul de pedagogie la înflorirea lui de azi, — crescând învățătorii harnici de treaba lor.

Ca recunoștință a activității acesteia conștiințioasă și pricepute, Ordinariatul diecezan îl numește propop onorar și asesor consistorial. Ca atare dede sfaturi prețioase și activitatea sa o estindea, fără murmur și cu aceeași pricepere, și în aceasta privință

Primind aceasta nouă distincție, d-l Miculaș desigur își va dezvoltă și pe mai departe activitatea energetică și multilaterală:

căci bine știe și D-sa, canonicatul nu e penzie binemeritată, nici eliberare a distincțiilor dela lucru; — dimpotrivă: cere o activitate mai estinsă, mai grea și mai multilaterală spre a ajuta Ordinariatul întru guvernarea bună a diecezei.

Alegerea Ilustrității Sale Episcopului diecezan, suntem convinși că e foarte nimerită și completarea capitlului, va duce cu sine o nouă putere de lucru, o nouă energie spre binele tuturor.

Nu ne încumătăm a anticipa laude la adresa noului membru al capitlului nostru; nu voim să ne lingușim deloc, ci mai de mult cunoscând personalitatea distinsă a celui ales, ne exprimăm numai speranțele spre bine.

Cor.

Diverse.

Redacțional. Numărul proximal „Unirea” va apărea Sâmbătă în 16 crt. în format dublu, dedicat jubileului de 50 ani al Institutului Pedagogic din Blaj.

Iubileul de 50 de ani al institutului pedagogic din Blaj. Vineri în 15 Octombrie st. n. se împlinesc 50 ani dela deschiderea Institutului pedagogic din Blaj. Corpul profesoral dela acest Institut a hotărât în ședința sa dela 12 Sept. ca acest iubileu să se serbeze Duminecă în 17 Oct. n. după următorul

Program:

I. Celebrarea s. liturghii în Catedrală și predică ocazională, ținută de Dr. Ioan Cător, profesor. După s. liturghie părăstas pentru profesorii și binefăcătorii repausați ai acestui Institut.

II. La orele 10^{1/2} matineu festival în sala școlii de aplicație:

1. *Cuvânt festiv*, rostit de I. F. Nețuțiu, director.

2. *Salutul Rever. Domn Gavrilă Pop*, canonic mitrop., primul profesor diriginte al acestui Institut.

3. *Rugăciune*, poezie de N. F. Negruțiu compusă de Iacob Mureșianu, exec. de corul elevilor.

4. *Odă ocazională* de Ovidiu Hulea, declamație.

5. *Momente din istoricul Institutului Pedagogic din Blaj*. Dizertație de prof. Ștefan Pop.

6. *Doină* de I. Mureșianu cor cu solo tenor.

7. *Dasclul* de Octavian Goga, declam.

8. *Marș final* executat de orchestra elevilor.

† Grigore Ioan „L'Indépendance Roumaine” aduce următoarea veste emoționantă:

Se anunță din Ploiești, că în comuna Mălăești a încetat din viață veteranul Grigore Ioan, unul dintre eroii războiului de independență și el a fost cel ce la asaltul Griviței a prins întâiul steag turcesc și l-a depus la picioarele prințului Carol. După războiul din 1878 Grigore Ioan a trăit în mizerie și n'a încetat să lucreze pentru susținerea unei familii foarte numeroase.

Ne înduioșăm în fața modestului mormânt al acestui brav care a lăsat în urmă un nume scump Românilor, un nume nemuritor înscris pe glorioasa pagină a țării sale.

Avis. Clericii seminarului diecezan din Lugos vor avea să se prezenteze în Seminar pe ziua de 16 Octombrie n. a. c.

Rectoratul Semin.

Ziarștii greci n'au fost mobilizați. Ziarul ieșan „Mișcarea” scrie: În ziarul „L'Opinion” din Salonic cu data de 26 Septembrie cetim următoarele: „După cum am anunțat, liga presei ateniene a făcut demersurile necesare în scopul de a obține scutirea ziarștilor de mobilizare. Afăm că aceste demersuri au fost încununete cu succes.

În adevăr, o telegramă sosită eri fratelui nostru „Ellas” îl informează că guvernul a ascultat cererea ziarștilor atenieni — cerere, care de altfel, a fost inspirată de însuși M. S. Regele — acordându-le scutirea. Directorul lui „Ellas” aflându-se în acest moment la Atena, a putut obține aceiași înlesnire și pentru redactorii săi, iar în telegrama de eri, anunțându-le știrea, îi ruga să invite pe ceilalți ziarști din Salonic să adreseze guvernului o petiție prin care să ceară și pentru ei scutirea.

„Pentru a redacta această petiție s'au întrunit aseară ziarștii orașului nostru; ei vor adresa separat cererea lor”.

Puterea armată a Greciei. Actualele evenimente ce se petrec în Balcani au atras interesul statelor spre puterea armatei grecești. În Grecia e serviciu de armă general, care durează dela 20 ani până la 50 în care timp fie care individ apt de armă, e obligat doi ani la serviciu activ. În rezervă rămân 11 ani. La honvezi serviciul durează 8 ani, iar la gloate 10 ani. Contingentul de recruți e de 40.000 oameni, dintre cari până acum anual erau chemați sub drapel cel mult 25.000. După noua lege militară numărul noilor recruți se urcă la 50.000. Infanteria e după noua lege 400.000 ostași, honvezimea 140.000 iar la gloate sunt 110.000 ostași. Pe baza acestor date armata grecească, în caz de mobilizare generală, poate dispune de 690.000 ostași, care sumă, în actualul războiu de esistență a națiunilor, când aproape fie care individ e chemat sub drapel, se poate considera numai de aproximativă.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Augustin Gruița.

Anunț de licitațiune!

Curatorul bisericii gr.-cat. din Chiheriul de sus, posta Alsóbbólkény — vinde girul din pădurea bisericii de cea 150 jug catastrate extenziune prin licitațiune publică, carea se va ținea la 17 Octombrie st. n. 2 ore p. m. în Chiheriul de sus.

Prețul de strigare 500 cor.

Condițiunile de licitare să pot vedea în cancelaria parohială oricând.

Felsőkőhér — Chiheriul de sus, la 5 Oct. 1915.

Vasile Cioloca
carator prim.Iuliu Grama
preot gr.-cat.

La subsemnata societate află aplicare imediată

un COMIS (calfă) și un UCENIC

Condițiuni favorabile.

„Consum”
societate comercială pe acții.